Người ký: Ủy ban nhân dân tỉnh Tây Ninh
Cơ quan: Tỉnh Tây Ninh
Thời gian ký: 05.02.2021 09:43:45 +07:00

UỶ BAN NHÂN DÂN **TỈNH TÂY NINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 30 /BC-UBND	*Tây Ninh, ngày 04 tháng 02 năm 2021*

BÁO CÁO
Tiềm năng, thực trạng và định hướng phát triển du lịch nông thôn tỉnh Tây Ninh

Thực hiện Công văn số 9166/BNN-VPĐP ngày 28/12/2020 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về việc đẩy mạnh phát triển du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng trong Chương trình MTQG xây dựng NTM, UBND tỉnh Tây Ninh báo cáo như sau:

I. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH NÔNG THÔN

1. Khái quát tiềm năng phát triển du lịch nông thôn

Tây Ninh thuộc miền Đông Nam Bộ, nằm trong tọa độ từ $10^0$57'08" đến $11^0$46'36" vĩ độ Bắc và từ $105^0$48'43" đến $106^0$22'48" kinh độ Đông và có vị trí tiếp giáp như sau:

- Phía Tây và Tây Bắc giáp 3 tỉnh SvayRiêng, PrayVeng và Tboung Khmum của Campuchia;

- Phía Đông giáp các tỉnh Bình Phước, Bình Dương;

- Phía Nam và Đông Nam giáp thành phố Hồ Chí Minh và tỉnh Long An.

Tỉnh Tây Ninh có diện tích 4.041,4 km² với 9 đơn vị hành chính trực thuộc bao gồm 01 thành phố Tây Ninh là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa của tỉnh, 02 thị xã: Hòa Thành và Trảng Bàng và 06 huyện: Tân Biên, Tân Châu, Dương Minh Châu, Châu Thành, Gò Dầu và Bến Cầu.

Tỉnh Tây Ninh có dân số khoảng 1.169.165 người, mật độ dân số: 289 người/km2, mật độ dân số tập trung ở TP. Tây Ninh và các huyện, thị xã phía Nam của tỉnh như thị xã Hoà Thành, thị xã Trảng Bàng, huyện Gò Dầu. Tây Ninh có 29 dân tộc anh em sinh sống. Mỗi dân tộc tuy có những phong tục, tập quán sinh hoạt khác nhau nhưng đều có truyền thống chung là sống đoàn kết với cộng đồng, lao động cần cù, chiến đấu chống địch họa, thiên tai dũng cảm, tất cả đã tạo nên cho Tây Ninh một nền văn hoá đa dạng, phong phú và đầy bản sắc. Về tôn giáo, ở Tây Ninh có đạo Phật, đạo Cao Đài, đạo Công giáo, đạo Tin Lành, đạo Hồi và một số tôn giáo khác...

Tây Ninh có khí hậu ôn hoà, chia thành 2 mùa rõ rệt, mùa mưa và mùa khô; có đường Hồ Chí Minh đi qua; nằm trên tuyến đường Xuyên Á - tuyến giao thông huyết mạch đóng vai trò kết nối vận chuyển hàng hóa từ Thành phố Hồ Chí Minh, các tỉnh miền Đông, Tây Nam Bộ, Tây Nguyên sang Campuchia và các nước ASEAN.

Tây Ninh hội đủ các điều kiện phát triển du lịch với đa dạng sản phẩm: du lịch truyền thống, tâm linh, sinh thái...; Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt - Căn cứ Trung ương Cục Miền Nam, minh chứng cho thời kỳ lịch sử oai hùng của dân

tộc, đây là "địa chỉ đỏ" trong những chuyến du lịch về nguồn của du khách bốn phương; núi Bà Đen - ngọn núi cao nhất Nam Bộ (cao 986 m) mang nét đẹp kỳ vĩ của tự nhiên cộng hưởng cùng sự oai nghiêm của Chùa Bà tạo cho cảnh vật nơi đây sự tĩnh lặng huyền ảo; Tòa thánh Cao Đài - công trình kiến trúc, nghệ thuật độc đáo, kết hợp hài hòa giữa mỹ thuật kiến trúc Á Đông và phương Tây là nơi thu hút hàng trăm nghìn tín đồ trong những dịp lễ lớn; hồ Dầu Tiếng - hồ thủy nông nhân tạo lớn nhất khu vực Đông Nam Á, với 27.000 ha diện tích mặt nước đóng vai trò điều hòa thủy văn cho Tây Ninh và một số tỉnh trong khu vực Đông Nam Bộ; là một trong 21 tỉnh, thành phố vinh dự có di sản Nghệ thuật Đờn ca tài tử, đã được UNESCO công nhận di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Nghệ thuật múa Trống Chhay – Dăm được công nhận là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia; ẩm thực Tây Ninh nổi tiếng cả nước về sự tinh tế, là sự dung hòa của nhiều món ngon từ các vùng, miền "đưa" về, mang đặc trưng riêng biệt không thể trộn lẫn, thể hiện qua những món ăn dân dã nhưng đã trở thành đặc sản không chỉ trong nước: bánh canh Trảng Bàng, bánh tráng phơi sương Trảng Bàng, bò tơ Tây Ninh, các món ăn chay, muối tôm Tây Ninh, mật ong, trà Tâm Lan …

Với những lợi thế nêu trên, Tây Ninh có nhiều triển vọng phát triển thành một trong những cửa ngõ đón khách quốc tế, trung tâm du lịch vùng Đông Nam Bộ theo hướng du lịch truyền thống lịch sử, tâm linh tín ngưỡng kết hợp du lịch sinh thái, du lịch nông thôn tham quan các làng nghề kết hợp nghỉ dưỡng, du lịch cửa khẩu, mua sắm…

Tuy nhiên, thực tế phát triển du lịch nông thôn ở Tây Ninh trong thời gian qua còn sơ khai, bước đầu mang tính tự phát, manh mún. Phần lớn sản phẩm chỉ mới đáp ứng được nhu cầu tham quan, nghỉ ngơi, ăn uống; trải nghiệm của du khách với nhà nông còn ở mức đơn giản, nhỏ lẻ như tham quan mô hình sản xuất bánh tráng phơi sương, tham quan quy trình trồng và sản xuất trà, tham quan vườn nho rừng và sản xuất rượu nho rừng…mà chưa tận dụng được hết lợi thế để thu hút du khách và tăng khả năng chi tiêu của du khách qua khai thác các dịch vụ bổ trợ khác. Các tour du lịch làng nghề hiện nay chưa được nhiều doanh nghiệp lữ hành thiết kế, quảng bá đến du khách.

2. Các chính sách đặc thù của tỉnh để thúc đẩy, hỗ trợ phát triển du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng

Để phát triển du lịch gắn với xây dựng nông thôn mới, Tỉnh đã chỉ đạo Sở chủ trì xây dựng "Đề án phát triển chuỗi giá trị và cụm ngành nông nghiệp tỉnh Tây Ninh", chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì xây dựng "Đề án phát triển cụm ngành du lịch tỉnh Tây Ninh giai đoạn 2019-2021, định hướng đến năm 2030". Ban hành Danh mục dự án du lịch mời gọi đầu tư tỉnh Tây Ninh giai đoạn 2016-2020, đã mời gọi được một số nhà đầu tư vào các dự án du lịch của tỉnh như: tập đoàn Sunroup đầu tư Khu du lịch núi Bà Đen và Trung tâm thương mại Vincom; Công ty TNHH Xuân Cầu đầu tư dự án bảo vệ và phát triển rừng kết hợp phát triển du lịch sinh thái tại đảo Nhím hồ Dầu Tiếng và Tổng Công ty MBLand đầu tư dự án Văn phòng, trung tâm thương mại và khách sạn dịch vụ.

Tuy nhiên, hiện nay Tây Ninh chưa các chính sách đặc thù riêng để phát triển du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng.

3. Thực trạng huy động nguồn lực để phát triển du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng

Nguồn lực do tư nhân đầu tư mang tính tự phát là chủ yếu.

4. Đánh giá chung về thực trạng phát triển du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng

Du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh Tây Ninh chưa phát triển, một số điểm du lịch như: vườn nho rừng VANCY, các vườn cây ăn trái vào dịp Tết Đoan ngọ, du lịch nông trại…do các cá nhân tự thành lập và hoạt động riêng lẻ, chưa có sự gắn liên kết với các công ty dịch vụ du lịch. Hiện nay, Tây Ninh bước đầu triển khai xây dựng các sản phẩm du lịch cộng đồng, du lịch nông thôn và xây dựng các chính sách hỗ trợ nhà đầu tư, người dân phát triển du lịch nông thôn và du lịch cộng đồng.

5. Các sản phẩm du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng đặc thù của địa phương

- Nghề truyền thống: nghề làm bánh tráng phơi sương, mây, tre, đan, chằm nón lá, làm nhang…

- Các loại rau-quả: mãng cầu Bà Đen, dưa lưới, sầu riêng Bàu Đồn, rau rừng.

- Sản phẩm chế biến, thảo dược: trà Hoàn Ngọc 7 Nga, trà Tâm Lan, rượu mãng cầu, VANCY nho rừng, muối tôm, muối ớt, bánh tráng phơi sương…

- Món ăn: bánh canh Trảng Bàng, bánh tráng phơi sương cuốn thịt luộc rau rừng, các món ăn chay, các món ăn chế biến từ bò tơ…

6. Các điểm du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng

- Điểm du lịch nghề làm bánh tráng phơi sương Trảng Bàng.

- Điểm du lịch nghề mây, tre, đan, lát Trảng Bàng, Hòa Thành.

- Điểm du lịch trà Tâm Lan; trà Hoàn Ngọc Bảy Nga.

- Điểm du lịch nho rừng VANCY.

- Điểm du lịch vườn trái cây tết Đoan Ngọ Trường Hòa, Trường Đông.

- Điểm du lịch sinh thái như Vườn quốc gia Lò Gò - Xa Mát với hệ sinh thái đa dạng, độc đáo, sông Vàm Cỏ Đông chảy qua địa phận xã Hòa Hiệp, huyện Tân Biên dài hơn 14km; Lăng mộ Quan Lớn Trà Vong Huỳnh Công Giản; Trung ương cục Miền Nam. Ban An ninh R và các khu di tích khác.

7. Các tuyến du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng

Hiện các tuyến du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng chưa hình thành. Các tuyến trên đi theo tuyến du lịch chung của tỉnh như:

- Tuyến Núi Bà Đen – Tòa Thánh – Hồ Dầu Tiếng.

- Tuyến Núi Bà Đen - Toà Thánh - Vườn quốc gia Lò Gò Xa Mát - Trung ương cục miền Nam.

- Tuyến kết nối Thành phố Hồ Chí Minh - Trảng Bàng (bánh canh, bánh tráng Trảng Bàng) - Tòa thánh.

- Tuyến kết nối Thành phố Hồ Chí Minh - Trảng Bàng, Gò Dầu: Du lịch sinh thái kết hợp với phát triển du lịch truyền thống, lịch sử, tâm linh, tín ngưỡng: du lịch tâm linh tín ngưỡng kết hợp du lịch sinh thái khu gò Chùa Cao Sơn, Phước Trạch - Gò Dầu, du lịch suối Cầu Đúc – Bàu Đồn- Gò Dầu, du lịch sinh thái sông nước, kết hợp dịch vụ ăn uống đờn ca tài tử ở khu vực Bến Trâu ấp Xóm Mía, xã Phước Trạch, huyện Gò Dầu, du lịch khu vực "Vườn trái cây Gò Chùa" huyện Gò Dầu.

8. Thực trạng thực hiện một số hình thức phát triển du lịch nông thôn đặc thù.

Du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng chưa phát triển mạnh ở Tây Ninh, mang tính tự phát, chưa có tua tuyến rõ ràng cho các công ty lữ hành. Chủ yếu là khách nội địa và khách tại địa phương.

9. Thực trạng kết nối các điểm du lịch với các công ty lữ hành, trung tâm du lịch lớn

Các điểm du lịch nông thôn chưa kết nối được với các công ty lữ hành, trung tâm du lịch lớn.

II. CÁC KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Các khó khăn, vướng mắc trong phát triển du lịch nông thôn

Hiện nay, du lịch nông thôn là loại hình du lịch mới nên việc phát triển triển còn gặp nhiều khó khăn như:

- Chưa có chính sách cụ thể từ Trung ương.

- Chưa có Quy hoạch phát triển sản phẩm du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng. Do đó, công tác xúc tiến du lịch, đặc biệt là du lịch nông thôn chưa đủ mạnh, chưa chủ động tìm kiếm thị trường, tổ chức sự kiện du lịch, việc quảng bá hình ảnh du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng chưa phong phú.

- Người dân địa phương chưa thấy lợi ích từ du lịch nông thôn nên chưa đầu tư phát triển.

- Công tác kêu gọi, thu hút các nhà đầu tư còn gặp nhiều khó khăn; có ít nhà đầu tư và chưa có nhà đầu tư chiến lược đầu tư vào lĩnh vực du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng.

- Sản phẩm hàng hoá ngành nghề nông thôn phần lớn chưa có thương hiệu, sức cạnh tranh còn hạn chế, quy mô sản xuất các sản phẩm ngành nghề nông thôn còn nhỏ lẻ, nguồn vốn kinh doanh của người dân còn hạn chế và người dân tại làng nghề chưa nhận thức được giá trị của du lịch đem lại nên sự tham gia của họ vào du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng chưa cao, phong cách phục vụ thiếu chuyên nghiệp.

2. Nguyên nhân

Đây là loại hình du lịch mới, hiệu quả kinh tế du lịch chưa cao.

Người dân chưa thấy được lợi ích, giá trị từ du lịch nông thôn, du lịch cộng động nên còn thờ ơ với du lịch nông thôn.

Chưa có cơ chế chính sách, đặc thù riêng để thu hút nhà đầu tư như xây dựng danh mục các dự án đầu tư du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng, sự phối hợp giữa các ngành trong công tác kêu gọi đầu tư cho du lịch làng nghề, du lịch nông thôn chưa đồng bộ.

III. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN

- Xây dựng cơ chế, chính sách hỗ trợ thúc đẩy phát triển du lịch nông thôn và du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh Tây Ninh.

- Lập dự án phát triển du lịch nông thôn và du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh Tây Ninh gắn với Chương trình Mỗi xã một sản phẩm (OCOP) trên địa bàn tỉnh để phát triển du lịch nông thôn.

- Kêu gọi đầu tư phát triển du lịch du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng.

- Hỗ trợ người dân trong đầu tư phát triển sản phẩm, đào tạo nguồn nhân lực, quảng bá xúc tiến loại hình sản phẩm nông thôn và vay vốn đầu tư.

- Học tập kinh nghiệm trong và ngoài nước về loại hình du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng.

- Kết nối đồng bộ các điểm du lịch với du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng cũng như liên kết du lịch sinh thái trong khu vực Đông Nam Bộ (du lịch liên tuyến).

Trên đây là báo cáo của UBND tỉnh về tiềm năng, thực trạng và định hướng phát triển du lịch nông thôn trên địa bàn tỉnh Tây Ninh./.

Nơi nhận:
- Bộ Nông nghiệp và PTNT;
- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- CT và các PCT UBND tỉnh;
- Sở: VHTTDL, NNPTNT;
- LĐVP, CVK;
- Lưu: VT, VP UBND tỉnh.

01KT_VNAM_CVUB 5

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH TÂY NINH

Trần Văn Chiến